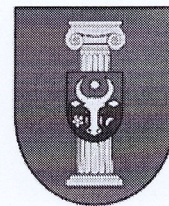

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 384/19

mun. Chișinău

08 decembrie 2021

Virgiliu BARDĂ, inspector de integritate superior al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Cantea Rodica, IDNP – [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], director al gimnaziului s. Enichioi r. Cantemir, în temeiul *art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, a întocmit prezentul act de constatare, prin care

A CONSTATAT:

La 09.08.2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 7025, cu privire la încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

La 21.08.2021, în conformitate cu prevederile *art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dna Cantea Rodica, director al gimnaziului s. Enichioi, r-nul Cantemir, ar fi încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin angajarea soțului dlui [REDACTED], în funcția de fochist.

În conformitate cu prevederile *art. 31 alin. (1) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, pînă la modificările din 29.10.2021, inspectorul de integritate, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Verificând sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut s-a stabilit că sesizarea conține informații suficiente referitor la problema abordată, este semnată de autor și conține date cu privire la petiționar.

Ulterior, la data de 06.10.2021, în cancelaria Autorității a fost înregistrată cu nr. 9525 o sesizare cu un conținut asemănător, care a fost conexasă la dosar.

La 23.08.2021, în conformitate cu prevederile *art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 739/19, în privința dnei Cantea Rodica, director al gimnaziului s. Enichioi, r-nul Cantemir, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, în cadrul căruia s-a

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

verificat respectarea regimului juridic al conflictelor de interese la emiterea actelor administrative și juridice în privința soțului, dnul [REDACTED], IDNP – [REDACTED], angajat ca fochist la gimnaziul din s. Enichioi, r-nul Cantemir.

Prin scrisoarea nr. 04-19/4814 din 23.08.2021, care conform avizului de recepție nr. DS8001937432AS a fost recepționată la 07.09.2021, dna Cantea Rodica a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la *art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

În temeiul *art. 20 alin. (1) lit. b), art. 32 alin. (3) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, pînă la modificările din 29.10.2021, inspectorul de integritate a solicitat informații și documente necesare desfășurării controlului de la Direcția Generală Învățământ Cantemir și de la gimnaziul din s. Enichioi, r-nul Cantemir.

Potrivit informațiilor din sistemul informațional e-Integritate, dna Cantea Rodica este subiect al declarării averii și intereselor personale ca urmare a exercitării funcției de director al gimnaziului s. Enichioi, r-nul Cantemir.

În declarația de avere și interese personale pentru anul 2020, la compartimentul "Informații generale despre subiectul declarării" dna Cantea Rodica a indicat că dnul [REDACTED] este soțul dumneaei, precum și că a obținut venituri de la gimnaziul Enichioi.

De asemenea, conform informațiilor din Registrul de Stat al Populației, dnul [REDACTED], IDNP – [REDACTED], a.n. [REDACTED], este soțul dnei Cantea Rodica.

În cadrul controlului, inspectorul de integritate a stabilit că dna Cantea Rodica, prin ordinul nr. 21-P din 27.05.2016, emis de către Direcția Generală Învățământ Cantemir și a contractului individual de muncă nr. 146 din 27.05.2016, a fost numită în funcția de director al gimnaziului Enichioi, începând cu data de 27.05.2016, pe o perioadă de 5 ani. Ulterior, prin ordinul nr. 141-P din 03.06.2021, dnei Cantea Rodica, i-a fost prelungit contractul individual de muncă în funcția de director interimar al gimnaziului Enichioi, de la 27.05.2021, pînă la desfășurarea concursului la funcția vacantă de director a instituției.

Inspectorul conchide că odată cu intrarea în vigoare a modificărilor și completărilor *Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, din **01.05.2018**, atunci când soțul a obținut statutul de persoană apropiată, dna Cantea Rodica, în cazul apariției unui conflict de interese real, ar fi avut obligația să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior.

Ca urmare, în calitatea de director al gimnaziului din s. Enichioi, r-nul Cantemir, dna Cantea Rodica a rezolvat, a luat decizii, a emis, în privința soțului, dnul [REDACTED], a.n. [REDACTED], fochist la gimnaziul din s. Enichioi, următoarele cereri și acte administrative:

1. Ordinul nr. 43 C din 02.08.2018 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual;
2. Cerere de acordare a concediului de odihnă anual, din 06.08.2018;
3. Ordinul nr. 48C din 30.11.2018 cu privire la plata premiului anual personalului auxiliar;
4. Ordinul nr. 48P din 27.12.2018 cu privire la atribuirea treptei, clasei și coeficientului de salarizare;
5. Ordinul nr. 54C din 27.12.2018 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
6. Ordinul nr. 04C din 30.01.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
7. Ordinul nr. 06C din 25.02.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
8. Ordinul nr. 12C din 29.03.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
9. Ordinul nr. 16C din 26.04.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

10. Ordinul nr. 17 C din 26.04.2019 cu privire la stabilirea și achitarea plăților compensatorii;
11. Cerere de acordare a concediului de odihnă anual, din 15.05.2019;
12. Ordinul nr. 19 C din 20.05.2019 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual;
13. Ordinul nr. 21C din 28.05.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
14. Ordinul nr. 27C din 27.06.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
15. Ordinul nr. 33C din 29.07.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
16. Ordinul nr. 34C din 29.07.2019 cu privire la stabilirea și achitarea plăților compensatorii;
17. Ordinul nr. 40C din 30.08.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
18. Ordinul nr. 41C din 30.08.2019 cu privire la stabilirea și achitarea plăților compensatorii;
19. Ordinul nr. 43C din 30.09.2019 cu privire la stabilirea și achitarea plăților compensatorii;
20. Ordinul nr. 44C din 30.09.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
21. Ordinul nr. 48C din 30.10.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
22. Ordinul nr. 49C din 30.10.2019 cu privire la stabilirea și achitarea plăților compensatorii;
23. Ordinul nr. 52P din 30.10.2019 cu privire la personal;
24. Ordinul nr. 50C din 26.11.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
25. Ordinul nr. 61P din 26.11.2019 cu privire la personal;
26. Ordinul nr. 56C din 26.12.2019 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
27. Ordinul nr. 67P din 26.12.2019 cu privire la personal;
28. Ordinul nr. 01C din 31.01.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
29. Ordinul nr. 09P din 31.01.2020 cu privire la personal;
30. Ordinul nr. 01/2C din 28.02.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
31. Ordinul nr. 03C din 30.03.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
32. Cerere de acordare a concediului de odihnă anual, din 02.04.2020;
33. Ordinul nr. 04C din 06.04.2020 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual;
34. Ordinul nr. 05C din 30.04.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
35. Ordinul nr. 07C din 29.05.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
36. Ordinul nr. 29P din 29.05.2020, cu privire la personal;
37. Ordinul nr. 10C din 24.06.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
38. Ordinul nr. 14C din 28.07.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
39. Ordinul nr. 34P din 31.07.2020, cu privire la personal;
40. Ordinul nr. 16C din 26.08.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
41. Ordinul nr. 18C din 29.09.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
42. Ordinul nr. 20C din 05.10.2020 cu privire la acordarea premiilor unice;
43. Ordinul nr. 22C din 29.10.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
44. Ordinul nr. 23C din 27.11.2020 cu privire la plata premiului anual angajaților IP Gimnaziului Enichioi;
45. Ordinul nr. 24C din 30.11.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
46. Ordinul nr. 25C din 02.12.2020 cu privire la acordarea premiilor unice;
47. Ordinul nr. 27C din 30.12.2020 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
48. Ordinul nr. 02C din 29.01.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
49. Ordinul nr. 03C din 26.02.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
50. Ordinul nr. 05C din 30.03.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
51. Ordinul nr. 14P din 31.03.2021, cu privire la personal;
52. Ordinul nr. 07C din 30.04.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

53. Ordinul nr. 09C din 31.05.2021 cu privire la stabilirea sporului pentru performanță;
54. Cerere de acordare a concediului de odihnă anual, din 24.05.2021;
55. Ordinul nr. 10C din 31.05.2021 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual;
56. Cerere de acordare a concediului neplătit, din 21.06.2021;
57. Ordinul nr. 18C din 29.06.2021 cu privire la acordarea concediului neplătit;
58. Cerere de acordare a concediului neplătit, din 26.07.2021;
59. Ordinul nr. 23C din 29.07.2021 cu privire la acordarea concediului neplătit;
60. Fișa de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale angajatului din IP Gimnaziul Enichioi – [REDACTAT], pentru perioada 01.09.2018-30.06.2021;

De asemenea, în cadrul controlului s-a constatat că la data de 24.01.2020, în Direcția Generală Învățământ Cantemir, cu nr. 44 a fost înregistrată o declarație privind conflictul de interese din data de 23.01.2020, depusă de către dna Cantea Rodica, prin care a informat că se află în conflict de interese și solicită adoptarea deciziei finale pentru soluționarea deplină a conflictului de interese declarat cu dl [REDACTAT] (soț), angajat în funcția de fochist, dl [REDACTAT] (fin de cununie), angajat în funcția de profesor de matematică și informatică, dna [REDACTAT] (fină de cununie), angajată în funcția de învățătoare clasele primare, dna [REDACTAT] (verișoară gr. I), angajată în funcția de profesoară de limba și literatura română, dna [REDACTAT] (cumătră), angajată în funcția de profesoară de geografie și biologie.

Ulterior, dna [REDACTAT], șef a direcției Generale de Învățământ Cantemir, la data de 30.01.2020 a emis o decizie/ordin nr. 26 A, prin care a acceptat abținerea dnei Cantea Rodica de la rezolvarea cererii, emiterea, adoptarea actului administrativ în privința persoanelor date și a delegat responsabilitatea de emitere/adoptare a actului administrativ, de participare la luarea deciziilor sau de luarea deciziei dnei [REDACTAT], președintele consiliului de administrație a gimnaziului Enichioi, r. Cantemir.

Prin urmare, se constată că declarația privind conflictul de interese depusă de dna Cantea Rodica, nu corespunde cerințelor *art. 12 alin. (3)-(6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, pînă la modificările din 29.10.2021, or subiectul declarării nu a specificat expres ce cerere, demers sau act administrativ a fost chemat să rezolve/încheie. Mai mult ca atât, finul/fina, cumătra nu se regăsesc în noțiunea de *persoană apropiată*.

Totodată, decizia adoptată de către direcția Generale de Învățământ Cantemir, contravine *art. 14 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, pînă la modificările din 29.10.2021, subiectul declarării nu a indicat o situație de conflict de interese real și prin urmare, nu are obligația de a soluționa conflictul de interese.

De asemenea, reieșind din declarația prezentată de subiectul declarării direcției Generale de Învățământ Cantemir, rezultă că pe parcursul perioadei precedente, au fost admise conflicte de interese consumate, în raport cu dl [REDACTAT] (soț), din are motiv, în corespundere cu *art. 13 din aceeași Lege*, aveau obligația să informeze imediat Autoritatea Națională de Integritate despre situațiile în care persoanele ce activează în organizația publică pe care o conduce au admis conflicte de interese.

Punctul de vedere al persoanei supusă controlului.

Prin scrisoarea nr. 04-19/5828 din 12.10.2021, care conform avizului de recepție nr. DS8005409260AS a fost recepționată la 18.10.2021, dna Cantea Rodica a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

respectării/nerespectării regimului juridic al conflictelor de interese reglementat de prevederile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, la emiterea actelor în privința în privința soțului, dnul [REDACTED], IDNP – [REDACTED], fochist la gimnaziul din s. Enichioi, r-nul Cantemir.

Exercitându-și dreptul prevăzut de art. 37 alin. (3) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, pînă la modificările din 29.10.2021, dna Cantea Rodica și-a prezentat în scris punctul de vedere asupra obiectului controlului în care comunică că:

„Cu referire la Solicitarea Dvs., nr.04-19/5828 din 12.10.2021, cu privire la prezentarea punctului de vedere asupra respectării regimului juridic al conflictelor de interese în privința soțului [REDACTED], angajat în calitate de fochist în cadrul gimnaziul Enichioi, Vă comunic următoarele:

- [REDACTED], a fost angajat în funcția de fochist (sezonier) începând cu perioada anilor 2008-2009 de către directorul [REDACTED].

- La data de 29.03.2011 am fost numită prin concurs în funcția de director al gimnaziului Enichioi pentru o perioadă de 5 ani. La momentul semnării contractului individual de muncă cu angajatorul -Direcția Învățământ Cantemir nu m-a informat și nu m-a obligat, nici verbal și nici în formă scrisă, prin vre-un oarecare regulament, act administrativ (ordin, circulară) despre legea privind conflictul de interese.

- În anul 2011, fochistul [REDACTED] a demisionat. În scopul pregătirii instituției către noul an școlar, pregătirea cazangeriei pentru un nou sezon de iarnă era stringent angajarea unui fochist. La acel moment nici o persoană din comună nu a depus cerere de angajare. Prin consultație cu primarul comunei Enichioi, [REDACTED] (deoarece financiar gimnaziul Enichioi se subordona APL Enichioi) la data de 01.07.2011, domnul [REDACTED] a fost reangajat în funcție de fochist pentru o perioadă nedeterminată, deoarece a solicitat prin cerere angajarea și cunoștea specificul funcției date.

- La data de 26.05.2016 am fost numită repetat, prin concurs, în funcția de director a gimnaziului Enichioi pentru o perioadă de 5 ani. La momentul semnării contractului individual de muncă cu angajatorul, Direcția Învățământ Cantemir nu m-a informat și nu m-a obligat, nici verbal și nici în formă scrisă, prin vre-un oarecare regulament, act administrativ (ordin, circulară) despre legea privind conflictul de interese. Menționez că, nici de la ministerul de resort –Ministerul Educației, nu am fost informați despre existența unei astfel de legi (nu a fost emis nici un act administrativ: ordin sau circulară sau comunicat, cu privire la declararea conflictului de interese).

Comunic că, la data de 17.01.2020, în cadrul ședinței ordinare cu managerii instituțiilor de învățământ general din raionul Cantemir, am fost informați de către responsabilul de resurse umane din cadrul Direcției Generale Învățământ Cantemir despre existența acestei legi. Prin urmare pînă la data de 17.01.2020 nu am cunoscut că trebuie să depun declarație cu privire la conflictul de interese. Menționez că, la 23.01.2020 am depus declarația privind conflictul de interese, în urma acestui seminar organizat la nivel de Direcție Generală de Învățământ Cantemir.

La fel, menționez că, la 05.03.2020 Autoritatea Națională de Integritate, a organizat la nivel de raion, în cadrul Consiliului Raional Cantemir, o ședință de informare cu referire la depunerea declarațiilor de avere și interese personale pe portalul ani.md, precum și despre depunerea declarațiilor privind conflictul de interese.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

În contextul celor expuse mai sus, am respectat legea specială – Codul Educației nr.152 din 17.07.2014, or nu am declarat în scris despre existența conflictului de interese, deoarece legea specială - Codul Educației nr.152 din 17.07.2014, nu mă pune în obligația de a depune declarația cu privire la conflictul de interese.

Reiterez, că nu am știut și nu am fost informată, nici verbal și nici în formă scrisă, prin vre-un oarecare regulament, act administrativ (ordin, circulară) despre legea privind conflictul de interese, nici de Direcția Generală Învățământ Cantemir – cu statut de angajator al managerilor instituțiilor de învățământ general din raionul Cantemir, nici de ministerul de resort – Ministerul Educației, precum nici de reprezentanții Autorității Naționale de Integritate din teritoriu și nici de reprezentanții Cancelariei de Stat din raionul Cantemir.

Totodată, menționez că până la 05.03.2020, Autoritatea Națională de Integritate niciodată nu a organizat și desfășurat ședințe de lucru în sensul aducerii la cunoștință a legii privind conflictul de interese și aplicării ei de către persoanele de conducere din sistemul educațional, cu excepția seminarului din 05.03.2020.”

Aprecierea inspectorului de integritate.

Inspectorul de integritate a stabilit că verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Cantea Rodica, director al gimnaziului s. Enichioi r. Cantemir, la emiterea actelor enumerate supra urmează a fi efectuată prin prisma prevederilor Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale și ale Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Prin Legea nr. 130/2021 pentru modificarea unor acte normative au fost operate modificări și completări în Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale. Legea nr. 130/2021 a intrat în vigoare la data de 29.10.2021, odată cu publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 22 din Constituția Republicii Moldova, nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

În corespundere cu prevederile art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, **pînă la modificările din 29.10.2021**, noțiunile de conflict de interese, interes personal și persoane apropiate sunt definite după cum urmează:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată,

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. e) din aceeași lege, subiecții ai declarării averii și a intereselor personale sânt conducătorii organizațiilor publice și adjuncții acestora.

Potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (3), (4), (5) și (10) din Legea sus menționată:

(3) **Conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(4) În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat:

a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

(5) Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

(10) Conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin.(4) și (7).

Articolul 14 alin. (3) și alin. (4) din aceeași Lege stipulează că:

(3) Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

(4) Subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Astfel, pînă la intrarea în vigoare a modificărilor și completărilor *Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, din 01.05.2018, atunci cînd soțul a obținut statutul de persoană apropiată, dna Cantea Rodica, în cazul apariției unui conflict de interese real, ar fi avut obligația să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior și reieșind din noțiunea din aceeași lege la momentul respectiv, **conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, iar **interes personal** – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale, precum și orice interes care rezultă din preferințele sau angajamentele persoanei.

Conform informațiilor din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese, ținut de către Direcția Generală Învățământ Cantemir, s-a constatat că la data de 24.01.2020, a fost înregistrată situația de conflict de interese a dnei Cantea Rodica și emisă decizia de soluționare din 30.01.2020.

Inspectorul de integritate remarcă că dna Cantea Rodica, a ignorat prevederile *art. 12 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află, iar *art. 14 alin. (3)-(4) din aceeași Lege*, presupune că (3) pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii și (4) subiectul declarării poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

La declarațiile dnei Cantea Rodica, precum că nu a știut și nu a fost informată, nici verbal și nici în formă scrisă, prin vre-un oarecare regulament, act administrativ (ordin, circulară) despre legea privind conflictul de interese, specific că nimeni nu poate fi apărut de răspundere invocând necunoașterea legii și a prevederilor ei. Cunoașterea și respectarea legilor este o îndatorire primordială a tuturor cetățenilor, înscrisă în Constituție, iar legile și celelalte acte normative sunt aduse la cunoștința cetățenilor prin publicarea lor în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

Potrivit *art. 23 alin. (4) și (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, pînă la modificările din 29.10.2021, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză. Subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său.

Ca urmare a modificărilor și completărilor operate în *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, art. 23 alin. (4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, presupune că fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform *art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prin prisma dispozițiilor *art. 39 alin. (1) din aceeași Lege*, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională, sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

De asemenea, potrivit *art. 39 alin. (2) Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

Studiind materialele dosarului de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate concluzionează că dna Cantea Rodica, director al gimnaziului s. Enichioi r. Cantemir, nu a declarat și nu a soluționat prin abținere conflictele de interese și a emis cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, actele administrative enumerate supra în privința soțului, dnul [REDACTAT], fochist la gimnaziul din s. Enichioi, prin ce a încălcat dispozițiile *art. 12 alin. (4) și art. 14 alin. (3)-(4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, deoarece nu a luat măsuri pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor, nu a declarat în scris și nu a soluționat prin abținere conflictul de interese real în care se afla și a admis consumarea conflictele de interese.

Totodată, în conformitate cu *art. 73, alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, se stipulează au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blânde, din care motiv va fi inițiat un proces contravențional pe aspectul dat.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile *art. 19 și art. 37-39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 12, 14, 15 și 23 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale* inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată că dna Cantea Rodica, director al gimnaziului s. Enichioi r. Cantemir, nu a declarat, nu a soluționat conflictul de interese, în privința soțului, dnul [REDACTED], fochist la gimnaziul din s. Enichioi, prin ce a admis consumarea conflictelor de interese.
2. Se inițiază proces contravențional în privința dnei Cantea Rodica, director al gimnaziului s. Enichioi r. Cantemir.
3. Se aduce la cunoștința dnei Cantea Rodica actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emiterea acestuia la Curtea de Apel Chișinău, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Strada Teilor 4.

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de Integritate**

Virgiliu BARDĂ